

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ФАКУЛЬТЕТ соціально-психологічної освіти та управління

КАФЕДРА аналітичної економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
полковник поліції

Андрій ФОМЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ**

Освітній ступінь бакалавр
Спеціальність 073 «Менеджмент»
Освітня програма «Фінансово-економічна безпека
та ризик-менеджмент» від 25.06.2019 № 491
Статус навчальної дисципліни: вибіркова
Мова навчання: українська

Теорія безпеки соціально-економічних систем // Робоча програма навчальної дисципліни. – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. – 20 с.

РОЗРОБНИКИ:

Сидоров О.А., кандидат економічних наук, доцент кафедри аналітично економіки та менеджменту факультету соціально-психологічної освіти та управління Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Ползікова Г.В. – кандидат економічних наук, доцент, кафедри фінансів, обліку та маркетингу ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Каховська О.В.- доктор економічних наук, професор, кафедри економіки та підприємництва ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Розглянуто на засіданні кафедри аналітичної економіки та менеджменту
«30» липня 2020 р., протокол № 21

Рекомендовано Науково-методичною радою Університету
«25» серпня 2020 р., протокол № 11

Схвалено Вченою радою Університету, рекомендовано до використання в освітньому процесі протягом трьох років. «27» серпня 2020, протокол № 12.
(до 5 років)

Мета навчальної дисципліни «**Теорія безпеки соціально-економічних систем**» полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти безпекових компетентностей на рівні знань та вмінь з безпекової діяльності та отримання спеціальних знань та практичних навичок у побудові механізму протидії загрозам з метою захисту корпоративних інтересів, збереженні цілісності соціально-економічних систем та сприяння їх розвитку.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни є «Безпека життєдіяльності», «Філософія», «Економічна теорія», «Вища та прикладна математика».

Професійні компетентності за результатами вивчення «**Теорія безпеки соціально-економічних систем**»:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ПК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

ПК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

ПК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

ПК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

Результати вивчення навчальної дисципліни «**Теорія безпеки соціально-економічних систем**»

РН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень..

РН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

Обсяг навчальної дисципліни: Додатки 1.1, 1.2. *(оновлюється щорічно).*

Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. БЕЗПЕКА ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ ТА УМОВА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Етимологія та сутність поняття «безпека соціальної системи». Структура поняття «безпека соціальної системи». Логіка зв'язків між структурними елементами поняття «безпека соціальної системи». Основні концепції національної безпеки.

ТЕМА 2. МЕТОДОЛОГІЯ БЕЗПЕКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Сутність поняття «методологія». Безпекова діяльність як об'єкт та метод пізнання. Репродуктивна та продуктивна діяльність. Зміст, механізми та форми процесу пізнання продуктивної наукової та практичної безпекової діяльності. Емпіричне та теоретичне пізнання. Структура методології безпеки організації. Структура моделі методології безпеки організації.

ТЕМА 3. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ СИСТЕМИ ЯК ОБ'ЄКТ БЕЗПЕКИ

Сутність та основні властивості соціально-економічної системи. Зміст безпеки соціально-економічних систем. Внутрішнє і зовнішнє середовище соціальної системи. Корінні функції життєдіяльності соціальної системи. Проблемне поле безпеки соціально-економічних систем.

ТЕМА 4. КОРПОРАТИВНІ ІНТЕРЕСИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА БЕЗПЕКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Сутність приватних, групових та пов'язаних інтересів, їх вплив на безпеку соціальної системи. Сутність корпоративних інтересів та їх значення для безпеки соціальної системи. Корпоративні інтереси з розвитку та безпеки, їх сутність та значення для життєдіяльності організації.

ТЕМА 5. ЗАГРОЗИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ СИСТЕМАМ. БЕЗПЕКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Сутність понять «виклик», «загроза», «небезпека», відмінності між ними та їх вплив на життєдіяльність соціальної системи. Класифікація загроз соціальній системі. Форми загроз, їх сутність, зміст та механізми реалізації. Діагностика загроз.

Сутність та структура безпекової діяльності. Механізми безпекової діяльності. Інформаційно-оперативні механізми безпекової діяльності. Попереджувально-профілактичні механізми безпекової діяльності. Ліквідаційно-відновлювальні механізми безпекової діяльності. Видові функції:

охоронна діяльність; аналітично-пошукова діяльність; детективна діяльність; технічний захист інформації з обмеженим доступом; юридичний захист; страхування; охорона праці. Методи та засоби забезпечення безпеки. Застосування видових функцій держави у забезпеченні економічної безпеки підприємств.

ТЕМА 6. ДІАГНОСТИКА СТАНУ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Концептуально-методичний підхід до діагностики стану безпеки організації. Діагностика стану безпеки організації. Визначення рівнів безпеки соціально-економічної системи. Критерії діагностики стану та визначення рівня безпеки організації. Критерій збитку та платоспроможності, критерій встановлення протиправного контролю над організацією або її активами. Порядок підготовки до діагностики та її проведення.

ТЕМА 7. СИСТЕМА БЕЗПЕКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ. УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ БЕЗПЕКИ ОРГАНІЗАЦІЇ

Структура та загальна характеристика системи безпеки організації Цілі та завдання системи безпеки організації. Принципи та режим функціонування системи безпеки організації. Суб'єкти, сили та об'єкти безпеки. Безпекова філософія та структура системи управління безпековою діяльністю. Сутність, структура та загальна характеристика технології управління безпековою діяльністю. Сутність та характеристика функцій управління.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Теорія безпеки соціально-економічних систем» передбачено:

- для денної / заочної форми навчання (І семестр) – залік;

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Критерієм успішного проходження Здобувачем підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Критерії оцінювання аудиторної роботи Здобувачів для денної / заочної форми навчання

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
2	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Курсант, студент, слухач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті

Критерії оцінювання самостійної роботи Здобувачів денної форми навчання

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
11-15	Питання, винесені на самостійну роботу, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі завдання, передбачені самостійною роботою, виконані в повному обсязі. Під час самостійної роботи продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання та розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.

6-10	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час самостійної роботи продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
1-5	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; поставлені завдання, передбачені планом самостійної роботи, виконані, деякі види завдань виконані з помилками. Окремі питання засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
0	Здобувач не готовий до виконання самостійного завдання, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи Здобувачів денної форми навчання

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
11-15	Питання, винесені на індивідуальну роботу, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні аналітичні навички та практичні вміння; всі розрахункові завдання, передбачені індивідуальною роботою, виконані в повному обсязі. Під час індивідуальної роботи продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання та розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
6-10	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час індивідуальної роботи продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.

1-5	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; поставлені завдання, передбачені планом індивідуальної роботи, виконані, деякі види завдань виконані з помилками. Окремі питання засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
0	Здобувач не готовий до виконання індивідуального завдання, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.

Критерії оцінювання самостійної роботи Здобувачів для заочної форми навчання

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
21-30	Питання, винесені на самостійну роботу, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі завдання, передбачені самостійною роботою, виконані в повному обсязі. Під час самостійної роботи продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання та розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
11-20	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час самостійної роботи продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
1-10	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; поставлені завдання, передбачені планом самостійної роботи, виконані, деякі види завдань виконані з помилками. Окремі питання засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
0	Здобувач не готовий до виконання самостійного завдання, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи Здобувачів для заочної форми навчання

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
7-10	Питання, винесені на індивідуальну роботу, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні аналітичні навички та практичні вміння; всі розрахункові завдання, передбачені індивідуальною роботою, виконані в повному обсязі. Під час індивідуальної роботи продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання та розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
4-6	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час індивідуальної роботи продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
1-3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; поставлені завдання, передбачені планом індивідуальної роботи, виконані, деякі види завдань виконані з помилками. Окремі питання засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
0	Здобувач не готовий до виконання індивідуального завдання, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.

Для денного навчання:

Розрахунок підсумкової оцінки з навчальної дисципліни «**Теорія безпеки соціально-економічних систем**» за I семестр здійснюється відповідно до формули:

$$\Pi = \text{ПК} + 3 \leq 100,$$

де ПК – бали за поточний контроль (40-60 балів),

3 – бали за результатами складання заліку

Поточний контроль (ПК)			Підсумковий контроль ЗАЛІК (3)
Аудиторна робота	Самостійна робота	Індивідуальна робота	
≤ 30	≤ 15	≤ 15	
≤ 60			≤ 40
Підсумкова оцінка у випадку заліку (Π) = ПК + 3 ≤ 100			

Для заочної форми навчання:

Розрахунок підсумкової оцінки з навчальної дисципліни «Теорія безпеки соціально-економічних систем» за I семестр здійснюється відповідно до формули:

$$П = ПК + З \leq 100,$$

де ПК – бали за поточний контроль (40-60 балів),

З – бали за результатами складання заліку

Поточний контроль (ПК)			Підсумковий контроль ЗАЛІК (З)/
Аудиторна робота	Самостійна робота	Індивідуальна робота	
≤ 20	≤ 30	≤ 10	
≤ 60			
			≤ 40
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК+ З ≤ 100			

Критерії переведення оцінок за 100-бальною шкалою у національну шкалу та шкалу ЄКТС для денної та заочної форми навчання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		О ц і н к а з а ш к а л о ю Є К Т С	
	Залік	Екзамен / диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90–100	зараховано	Відмінно	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі.
83–89		Добре	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимальної.
75–82			C	«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68–74		Задовільно	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		О ц і н к а з а ш к а л о ю Є К Т С	
	Залік	Екзамен / диференційований залік	Оцінка	Пояснення
60–67			Е	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані деякі практичні навички роботи; частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального .
35–59	Незараховано	Незадовільно	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близькою до мінімальної ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1–34			F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі ; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

Для навчальної дисципліни «**Теорія безпеки соціально-економічних систем**» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: поточний контроль (може проводитись усно, письмово або у формі комп'ютерного тестування зокрема з використанням системи управління дистанційним навчанням «Moodle»), презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах, виступу на семінарських заняттях, ділових ігор, рефератів, есе.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійне обладнання

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни (рекомендовані джерела інформації)

Додаток 2 (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

Лариса НАЛИВАЙКО

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Освітній ступінь бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність 073 «Менеджмент»
(шифр і назва)

на 2020/2021 навчальний рік

Форма навчання **ДЕННА** **Обсяг** 3 кредити ЄКТС (90 годин).

Факультет соціально-психологічної освіти та управління
(повна назва або скорочена)

Курс 2 Групи Б-М-941

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практичні заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Безпека як соціальне явище та умова життєдіяльності	9	4	2	2		5
2	Методологія безпекової діяльності соціально-економічної системи	9	4	2	2		5
3	Соціально-економічні системи як об'єкт безпеки	14	4	2	2		10
4	Корпоративні інтереси та їх вплив на безпеку соціально-економічних систем	14	4	2	2		10
5	Загрози соціально-економічним системам. Безпекова діяльність соціально-економічних систем	16	6	2		4	10

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практичні заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
6	Діагностика стану безпеки соціально-економічної системи	14	4	2	2		10
7	Система безпеки організації. Управління системою безпеки організації	14	4	2		2	10
	Разом за I семестр	90	30	14	10	6	60
	Форма підсумкового контролю	залік					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аналітичної економіки та менеджменту

Протокол від «30» липня 2020 р., № 21

Керівник кафедри

Олена ПАРШИНА

Додаток 1.2.
до Робочої програми
з навчальної дисципліни

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

_____ **Лариса НАЛИВАЙКО**

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Освітній ступінь бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність 073 «Менеджмент»
(шифр і назва)

на 2020/2021 навчальний рік

Форма навчання **ЗАОЧНА** **Обсяг** 3 кредити ЄКТС (90 годин).

Навчально-науковий інститут заочного навчання та підвищення кваліфікації

Курс 2 Групи БЗ-М-941

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота			Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	
1	2	3	4	5	6	8
1	Безпека як соціальне явище та умова життєдіяльності. Соціально-економічні системи як об'єкт безпеки. Корпоративні інтереси та їх вплив на безпеку соціально-економічних систем. Загрози соціально-економічним системам.	46	2	2		44

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота			Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	
1	2	3	4	5	6	8
2	Безпекова діяльність соціально-економічних систем. Методологія безпекової діяльності соціально-економічної системи. Діагностика стану безпеки соціально-економічної системи Система безпеки організації. Управління системою безпеки організації	44	4	2	2	40
	Разом за I семестр	90	6	4	2	84
	Форма підсумкового контролю	залік				

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аналітичної економіки та менеджменту

Протокол від «30» липня 2020 р., № 21

Керівник кафедри

Олена ПАРШИНА

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність 073 «Менеджмент»
(шифр і назва)

на 2020/2021 навчальний рік

Основні нормативні акти:

1. Цивільний кодекс України: закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV (зі змінами і доповненнями) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Господарський кодекс України: закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV (зі змінами і доповненнями) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: закон України від 14.05.1992 р., №3088-III (зі змінами і доповненнями) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>
4. Про захист економічної конкуренції: закон України від 11.01. 2001 р. № 2210-III (зі змінами і доповненнями) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>
5. Про національну безпеку України: закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>
6. Про стратегію національної безпеки України: Указ Президента України від 26.05.2015 р. № 287/2015 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>
7. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: наказ Мінекономрозвитку України від 29.10.2013 № 1277 [URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=MetodichniRekomendatsii>]
8. Про схвалення проекту нової редакції Принципів корпоративного управління України: рішення ДКЦПФР від 11.12.2003 № 571

Підручники:

1. Бандурка О.М., Духов В.Є., Петрова К.Я., Червяков І.М. Основи економічної безпеки: підручник. Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. 236 с.
2. Минаев Г. А. Культура безопасности организации: ученик Ин-т проблем безопасности. Москва. Моск. гос. ун-т печати, 2005. 573 с.

3. Минаев Г. А. Безопасность организации: ученик. Киев. КНТ, 2009. 440 с.
4. Франчук В.І. Економічна безпека суб'єктів господарської діяльності: підручник. Львів: ЛьвДУВС, 2015. 236 с.
5. Франчук В.І. Теорія безпеки соціальних систем : підручник. Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2016. 215 с.
6. Ярочкин В.И. Система безопасности фирмы: учебник. 3-е изд., перераб. и доп. Москва. Ось – 89, 2003. 352 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Баяндин Н.И. Технологии безопасности бизнеса: введение в конкурентную разведку: Учебно-практич. пособие. Москва. Юрист, 2002. 320 с.
2. Бруксбенк Д., Уилсон Дж. Руководство по безопасности Пер. с англ. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. 319 с.
3. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством: Навч. посібник. Вид. 2-ге, виправл. і доп. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 504с.
4. Економічна безпека підприємств, організацій та установ. Навч. пос. К.: Алерта, 2017. 704 с.
5. Економічна безпека: навч. посіб. / за ред. З.С. Варналія. – Київ. Знання, 2009. 647 с.
6. Економічна безпека: навч. посібник. В.І. Франчук, Л.В. Герасименко та ін. за ред. В.І. Франчука. Львів: ЛьвДУВС, 2015. 244 с.
7. Живко З.Б. Управління системою економічної безпеки підприємства: навч. посібник / З.Б. Живко. Львів: ЛівДУВС, 2016. 212 с.
8. Зубок М.І. Безпека банківської діяльності: Навч. пос. Київ. КНЕУ, 2012. 190 с.
9. Кузьмін О.Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: навчальний посібник / Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Львів: Національний університет «Львівська політехніка», «Інтелект-Захід», 2003. 352 с.
10. Ліпкан В. А. Безпекознавство: Навч. посіб. Київ. ЄУ, 2003. 207 с.
11. Ліпкан В.А. Національна безпека України. Навч. пос. Київ. Кондор, 2008. 552 с.
12. Лукашевич М. П., Туленков М. В. Соціологія. Загальний курс Навчальний посібник. Київ. Каравела , 2006. 408 с.
13. Ортинський В.Л., Керницький І.С., Живко З.Б. та ін. Економічна безпека підприємств, організацій та установ: Навч. посіб. Київ. Правова єдність, 2009. 544 с.
14. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій: Навчальний посібник /За ред. д-ра екон. наук, проф. Іванова Ю.Б., д-ра екон. наук, проф. Майбутова І.А. Харків. ВД "ИНЖЭК", 2015. 492 с.
15. Соснин А.С., Пригунов П.Я. Менеджмент безопасности предпринимательства: Учеб. пособие. Київ. Изд-во Европ. ун-та, 2014. 357 с.

16. Теория безопасности социальных систем: учебное пособие. Под редакцией В.Ф. Жмеренецкого М.: НОУ ВПО Московский психолого-социальный институт, 2010. 182 с.

17. Франчук В.І. Основи економічної безпеки. навч. пос. Львів. ЛьвДУВС, 2008. 203 с.

18. Франчук В. І. Основи менеджменту: навчальний посібник. Львів. Каменярь, 2007. 95 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Буркальцева Д.Д. Інституціональне забезпечення економічної безпеки України: монографія. Київ. Знання України, 2012. 347 с.

2. Варналій З.С. Буркальцева Д.Д., Сасенко О.С. Економічна безпека України: проблеми та пріоритети зміцнення: монографія. Київ. Знання України, 2011. 299 с.

3. Предборський В.А. Економічна безпека держави: Монографія. Київ: Кондор, 2005. 391 с.

4. Проблеми управління економічною безпекою суб'єктів господарювання: монографія / Під ред. д.е.н., проф. О.А.Кириченка; д.і.н., проф. В.С. Сідака. Київ.: Університет економіки та права «КРОК», 2008. 403 с.

5. Франчук В.І. Особливості організації системи економічної безпеки вітчизняних акціонерних товариств в умовах трансформаційної економіки: монографія. Львів: Львівський державний університет.

Інші джерела:

1. Власюк О.С. Теорія і практика економічної безпеки в системі наук про економіку. Нац. ін.-т пробл. міжнар. безпеки при Раді нац. безпеки і оборони України. Київ., 2008. 48 с.

2. Дзьобань О. П. Національна безпека в суспільствах транзитивного типу Національна юридична академія ім. Ярослава Мудрого. – Х.: НАУ ім. М.Є. Жуковського, 2009. 292 с.

3. Сидоров О. А. Роль освіти у забезпеченні економічної безпеки держави. *Вісник Одеського національного університету*. Одеса : ФОП Головка О. А., 2017 Вип. 12 (65), т. 22. – С. 57-61.

4. Сидоров О. А. Місце потенціалу в забезпеченні економічного зростання як мети функціонування національної економіки *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. № 6 (11). URL: http://www.easterneuropeebm.in.ua/journal/11_2017/71.pdf

5. Сидоров О. А. Взаємозв'язок між функціями інтелектуального потенціалу та функціями забезпечення економічної безпеки. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. Вип. 26, ч. 1. С. 186-188.

6. Сидоров О. А. Роль економічної безпеки в умовах розбудови постіндустріальної економіки *Економічний простір*. Дніпро : ПДАБА, 2017. № 126. С. 51-60.

7. Сидоров О. А. Підхід до забезпечення економічної безпеки на основі інтелектуального потенціалу. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 27, ч.1. С. 90-94.

8. Сидоров О. А. Послідовність виявлення загроз як елемент механізму забезпечення економічної безпеки національної економіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2018. Вип. 17, ч. 1. С. 171-175.

9. Федорів Н. М. Теоретичні основи безпеки соціальних *Будівельне виробництво*. №57, 2014. С. 73 – 75. URL: <https://ndibv.kiev.ua/wp-content/uploads/2016/04/федоров-BV57.pdf>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аналітичної економіки та менеджменту

Протокол від «30» липня 2020, № 21 .

Керівник кафедри

Олена ПАРШИНА